

Második fejezet

Enderby anyaszült meztelenül (bár csecsemőkori magánál jóval szőrösebben) éppen reggelit készített magának. A szupermarketekben kapható, garantáltan emésztési zavarokat okozó élelmiszerek széles választéka egyike volt azoknak a dolgoknak, amiket kedvelt New Yorkban – mert egyébként a várost koszosnak, otrombának és erőszakosnak tartotta, tele külföldiekkel és eszelősökkel. Nézetei szerint ha az ember nem kapott gyomorgörcsöt evés közben vagy után, akkor egyértelmű, hogy valami lényegi fontosságú alkotórészt kispóroltak az ételéből. Ami pedig az emésztési gondok kikúrálását illeti, hát még az életben sehol nem látott annyi ilyen természetű panasznyhítót, mint amit itt árultak: ott volt a Has(s!), a No-Pu-Ki és a Eupep, no meg a Büfé (ami a maga remekül megválasztott hangutánzásával bölcsen előre is jelezte a hatást – valami jól fizetett Madison Avenue-i zseni agyszüleménye volt, akit ezért Enderby szívből tisztelt). És így tovább. De a legeslegjobb az volt, hogy egy keleti gyógymódokra specializálódott boltocskában (ahová egy kínai pincér útmutatásai alapján jutott el) felfedezett valami roppant hatékony, fekete kulimászfélét, ami sötéten türemkedett elő tubusából, hogy akár tartaroszi mélységekből is előcsalogassa a szeleket. Ahányszor csak elment, hogy újabb adagot vegyen belőle, a boltos a maga parasztikus kínai modorában figyelemre méltó élethűséggel utánozta a szer által előidézett biológiai folyamat hangjait. A hangsor a Büfénél vitathatatlanul jobb volt, ám egy hagyományos ábécé keretein belül

nehézkés lett volna lejegyezni. Enderby ilyenkor kedvesen biccentett, fizetett, eltette, jó napot kívánt és ment.

A konyha (a csótányok éjjeli játszótere) kulináris lehetőségeinek tekintetében Enderby már száz százalékosan amerikanizálódott. Mixerében sűrű, tejes turmixokat kevert, kenyérpírójában mélyfagyasztott gofrit égetett oda, lucskosan cuppogó, leopárdmintás palacsintákat gyártott Aunt Jemima hajdinás palacsintapórából (a csomagon maga Aunt Jemima is látható volt: jó kiállítású, néger fehérnép, feje köré csavart kendőben, szolgasorsában is roppantmód örvendezve), kövér kis Pepperidge Farm kolbászkákat sütögetett. Pucér testére zsír fröccsent, de a ruhákkal ellentétben a pöttyöket bőréből könnyűszerrel le lehetett mosni. És persze teát is készített, bár ebben nem egészen követte az amerikai módit – öt teafilter egypintes bögrében, melynek oldalát aranyozott ALABAMA felirat díszítette, lobogó víz, hosszas ázási szakasz, majd a túlcukrozott sűrített tej hozzáadása. Reggeli közben tányérja egyik oldalánál egy flakon HP steakszószt állt, a másikon nyárfaszirup. Az amerikaiak nagy kedvvel kombinálták az édes és fűszeres ízeiket, ami arra utalt, hogy bizonyosan üdvözülni fognak, nem úgy, mint némely bátortalan latin fajok. Étkezését jókora szelet narancskrém Sara Lee süteménnyel fejezte be, lehúzott egy újabb pint teát, majd a sötét, kínai főzet után ott állt tettere készen, hogy megkezdje napi munkáját. Mindig emberes reggelit tett magáévá, ahogy azt mondani szokták. Ebédre viszont csak csipegetett – mondjuk, pár szelet pácolt, sebtiben átsütött marhahúskonzervet néhány tükörtőjással meg egy pint teát. Esetleg egy szelet banánkenyereket. És mivel mégiscsak Amerikában volt, mindezt egy csésze kávé követte.

A gyomorégés ma reggel késlekedett, és ez – rend a lelke alapon – kissé aggasztotta Enderbyt. Ahogy kifelé tartott a konyhából, ahol nemcsak főzött, de evett is,

némi büntudatos büszkeséggel figyelt fel arra, hogy éjszakai pollúciója ellenére egy kifejezetten méretes ithyphallus lengedezik előtte vízszintesen, lassan tartva a függőleges irányába. Valószínűleg a túlzásba vitt fehérjebevitel miatt lehet. A jelenséget betessékelte a fürdőszobába, egy koszos törölközőhöz, visszafütytetette az álmában szereplő Puerto Ricó-i riherongyokat, aztán adott nekik, ami csak belefért. Az utca hemzsegett a lányáktól. A pattanásos kamasz megdöbben megrettent, és eliszkolt. Ez azt jelentette, hogy Enderbynek magának kellene majd elvezetnie az autót. Így hát nyomban eladta valami nevetséges összegért egy ősz hajú fekete férfinak, aki az egyik tátongó kapualjból csoszogott elő, esti újságjával a kezében, majd úgy ahogy volt, meztelenül és gyalog olajra lépett. És ekkor lesújtott rá a gyomorégés, úgyhogy bevette fekete cseppjeit, eleresztett egy fűszeresebb aromájú orkánt, ami mintha egészen a vakbél mélységeiből tört volna felfelé, és már készen is állt a munkára – mármint a saját dolgára, nem arra a látszatfoglalatoságra, amit majd délután kell letudnia látszatdiákjaival. Mert ahhoz kénytelen lesz megborotválkozni, felöltözni és megmosakodni, valószínűleg ebben a sorrendben. Aztán pedig felülni a földalattira, ahogy azt errefelé neveztek. Kimerészkedni a könyörtelen utcákra, amelyek hemzsegnek a fekete és barna veszedelemtől.

A még mindig pucér Enderby szállásadónője íróasztalánál ült, a hálószobában. A lakás kicsi volt, nem jutott benne hely dolgozószobának. Úgy sejtette, szerencsés, hogy leakaszthatta (ez nagyon amerikaias fordulat volt: *leakasztani*) ezt a helyet egy olyan lakbérért, amit meg tudott fizetni korántsem égis éri fizetéséből. Szállásadónője (egy habzó szájú, ideológiai alapon férfigyűlölő) bayswateri bérleményéből levelet intézett hozzá, amelyben megerősítette azon vágyát, hogy Enderby a továbbiakban is fizesse a Priscilla nevű fekete

nőt azért, hogy minden szombaton felbukkanjon, és kitakarítsa a lakást, fenntartva ezzel szolgálatai folytonosságát, aminek a szállásadónő New Yorkba visszatérve majd hasznát látja. Enderbynek kételyei adódtak azt illetőleg, hogy a nő vajon pontosan milyen neműnek hiszi őt, minthogy a levélben volt valami utalás arra, hogy meg ne próbáljon egészségügyi betéteket lehúzni a vécén. A nő egyébként igen helyesen *professzorként* szólította meg, ez azonban, ahogy azt a régi nyelvtanok mondták, közneve férfinak-nőnek. Elképzelhető, hogy szállásadója olvasta a verseit, és valami túláradó nőiességet fedezett fel bennük, vagy esetleg akadt valami kedves ember az angol tanszéken, aki a bérlőt kereső nő előtt Enderbyt idősödő, de haladó szellemű vénlánynak állította be. Mindenesetre villámgyorsan megválaszolta a levelet saját táskairógépén (majd különösen finoman formált betűkkel írta alá), s ebben megnyugtatta a nőt, hogy az egészségügyi betétek a kukában végzik, valamint, hogy Priscillát minden alkalommal és haladéktalanul kifizeti, emellett nem dolgoztatja halálra (lusta, fekete ringyó, gondolta Enderby, de szemmel láthatólag írástudatlan, úgyhogy nem valószínű, hogy megeresztene egy táviratot a tengeren túlra, s ezzel leleplezné a felcserélt nemi identitáson alapuló svindlit). Hát ennyi. Másrészt viszont szállásadónője Londonban esetleg megtudhatja könyvtárosoktól vagy akár a kaliforniai religioleszbikus közösség tagjainak üzeneteiből, hogy Enderby valójában egy (nekem *gyanúsán úgy hangzott, mint egy HSD hangja, ráadásul fogatlan is, egy FHSD, szóval, drágaságom, miben is mesterkedsz?*). De mostanra valószínűleg már elkésett, és nem sokat tehet. Nemi alapon mégsem rúghatja ki. Az ENSZ-nek – ami rendkívül kedvező módon épp itt, New Yorkban székel – lenne ehhez néhány szava, s véleményének hangot adhatna valamelyik illetékes osztálya útján. Hát ennyi, és kész.

Enderby (úgy is mint fogatlan, hímsoviniszta disznó) letelepedett, hogy dolgozzon.

Otthon, Marokkóban (csakúgy, mint korábban Angliában) hozzászókkott ahhoz, hogy a vécében költson, s a használaton kívül helyezett kádban halmozza fel vázlatait, sőt a végső változatokat is. Itt ezt nem lehetett, mert a kád csapjai csöpögtek, a vécéülőke pedig brutálisan össze volt karistolva – korábban valószínűleg valami jiddise máme bérelhette a lakást, aki így szándékozott letörni a család hím tagjainak törekvéseit az egyszemélyes örömök terén. Az egész úgymond fenekestül felforgatta Enderby munkarendjét. És nem akadt asztal sem, ami elég alacsony lett volna. És Priscilla sem értette volna meg. Ez a különc, amerikai nép több szempontból nagyon is konformista volt. Így hát Enderby most annál az asztalnál alkotott, amely háziasszonya férfigyűlölő műdarabjai megszületésének is tanúja volt. Amin pedig dolgozott, az egy hosszú költemény volt Szent Ágostonról és Pelagiusról, amiben arra készült, hogy a saját maga és néhány tucat olvasója számára egyszer s mindenkorra tisztázza az eleve elrendelés és szabad akarat kivételesen aggasztó ügyét. Végigolvasta, amit eddig írt, fel-felhorkanva, vakarózva, pucéran, szájában egy förtelmes White Owl szivarral.

Ködös sziget szülötte Morgan, a tenger embere,
Hátán durva, klastromi vászon, nagy szerényen,
A hosszabb úton tartott Rómába, arra várva...
Várva... Mire? Ó, kvintesszenciális szentség,
Szent szentség, szakrális szentség égető ege,
Szentség, mint ég meg hús meg bor, szentség
Hitvesi hév szűzi dőféseiben, és a
Sanctitas, sanctitas, még ha kloákákból,
Csatornákból kígyózik is fel, s sanctitas a bűz,
Mely Őszentsége segglikából árad.

Ez talán mégiscsak túlzás volt. Enderby írásra ké-
szen szegezte előre golyóstollát, lecsapott, visszavont.
Nem, mégiscsak ez volt a megfelelő hang. Maradjon
csak a *segglík*. Valami oknál fogva az amerikaiak a *seg-
ge lyuka* kifejezést preferálták. Ezek szerint ez nagyon
britül hangzik. És miért is ne? Pelagius is brit volt.
Hagyjuk csak benne a *segglíkat*.

A tekervényes úton

Baktatva, por, madárdal, koszos falvak,
Monostorban megállva-szállva (zsizsikes
Kenyér, ecetízű bor), mindig ott

az eszme: *sanctitas*.

Mit keressz Rómában, testvér? A szentség
Otthonát, hogy itt lakozzam,
Szentség menedékén, testvéreim, hisz
Itt halt Péter, előtte még meglátva,
Hogy térül át a pogány világ sanctitásba, s
Még a kikövezett földet is mártírok porlott
Csontja táplálja. És a testvérek egymásra
Néznek, páran hangot adva a gondolatnak:
Ímhol egy közülük, ama sziget szülötte.
Mert mi virágozhat ott az Ultima Thulén, mint
Szentség, a szál ing, min a szél
Átfütyül? De nem Favonius ám, hanem
Sarkok fanyar Boreasa. Nem szőlő, fokhagyma,
Nem is olíva, s nem ragyogó nap, mely
Férfivá csiklandja az embert, legyen bár
Szerzetes, fráter, esperes,
Tagbaszakadt püspök füstölőként lengő tökökkel.
Csak a szentség. Isten segítse, Isten áldja,
Már élénk tárva brit ártatlansága.
S az a naiv brit, a senkit nem bántó,
Kutyabarát, cicacirógató,
Csak ballagott délnek – bor, olaj, fokhagyma,

Barna mellek ringnak, míg barna lábak
A szőlőt tapossák táncban és a
Brúúúú búúúúumbramp grúúúúipikk

Ez utóbbi Enderby saját bélése volt, amint bejelentette székleltre törő aspirációit. Magával vitte a verset is, majd homlokát ráncolva trónolt és olvasott.

Rettentő vágykeltő, mennyben lejtő,
Prrrrrrrp frúúúúimp
Píííííp
Míg végül a külvároshoz érkezett, és
Térdre hullott *O sancta urbs sancta sancta*
Pluuuttty

Enderby mindenre kiterjedő alapossággal törölt, majd visszamasírozott a szobába, tovább töprengve és olvasva. Amikor az ágy melletti asztalkán álló telefonhoz ért, a készülék megcsörrent, ő pedig azonnal felkapta, alaposan megzavarva ezzel a hívót a vonal túlsó végén, aki nyilván nem számított ilyen mérvű sebességre.

– Ó! Mr. Enderby? – Női hang lehetett, mivel magasabb regiszterben szólt, mint a férfiaké. Az amerikai nők hangjából teljességgel hiányzott az a feminin csengetés, ami őshonos a bor és fokhagyma délvidéken, és beszédük csak abban különbözött a férfiakétól, hogy véletlenül egy kisebb gégefőben keletkezett meg.

– Enderby professzor vagyok.

– Ó, hahó! Itt a Lukash Soorrowlang Show. Azt szeretnénk megtudni, hogy ön...

– Micsoda? Kicsoda? Kivel beszélek?

– A Lukash Soorrowlang Show. A beszélgetős műsor. A tévében. A beszélgetős műsor. Tizenötös csat...

– Ahá, már értem – jegyezte meg brit kedélyességgel Enderby. – Azt hiszem, már láttam is. Mert tudja,

azt azért itt hagyta nekem. Persze a lakbérben nincs benne.

– Kicsoda? Micsodát?

– Ááá, most már értem, hogy mire céloz. Igen. Tévé. Az a nő aztán tud ragaszkodni a jogaihoz. És igen, pár-szor már láttam. Olyan keszeg férfi a dagadt sameszá-val. Mindketten elég tenyérbemászó képet vágnak, de gondolom, ezt muszáj is nekik.

– Nem, nem, professzor úr, nem arról a műsorról van szó. – A megszólítás most kifejezetten kérkedőnek tűnt, egyben abszurdnak is, mint amikor valakit egy filmben szólítanak *professzornak*. – Maga a Dickson Kan Show-ra gondol. Abban főleg a show-biznisz hírességei tűnnek fel. A Lukash Soorrowlang Show viszont, nos, az egészen *más tézta*.

– Az imént igazán eszem ágában nem volt ragaszkodni ahhoz, ha-ha-ha – heherészett Enderby –, hogy professzornak nevezzenek. Csak egy maszk, tudja, hogy van. Tulajdonképpen ostobaság az egész. Ezenkívül pedig elnézést kell kérnem azért, hogy... – Már majdnem így folytatta: *hogy pucér vagyok*. Ez az őt körülvevő, tömérdek vizuális micsoda tehet az egészről. – Hogy ilyen gyermeki vagyok. Úgy értem, hogy ilyen tájékozatlan vagyok.

– Talán be kellene végre mutatkoznom – mégiscsak beszélgetünk már egy ideje. Midge Tauchnitz vagyok.

– Enderby – felelte Enderby. – Elnézést, de... Szóval akkor... „Az erős lökés, szúrólángként vad s eleven rádfúj.” Gondolom, innen ered az egész.

– Hogy mondta?

– Mindenesetre köszönöm, hogy felhívott.

– Ó, nem, nem vagyunk egyenes adásban. Manapság semmi nem megy élőben.

– Megígérem, hogy mihelyt tehetem, megnézem a műsort. Nagyon köszönöm, hogy felhívta a figyelme-met...